

РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Муковоз О.Є., Яковенко Л.Д., Корнєєв О.В., Баштан В.П., Жукова Т.О.

Полтавський державний медичний університет

Система охорони здоров'я нині перебуває в пошуку шляхів виходу з кризової ситуації за рахунок євроінтеграції медичної освіти. Саме тому якість освіти в ЗВО необхідно підвищити шляхом ефективної організації й інформатизації навчального процесу, упровадження передових наукових розробок у практику викладання, забезпеченням високого професіоналізму викладачів, створенням сучасної навчально-методичної бази в усіх освітніх галузях.

Ключові слова: медична освіта, інформатизація навчального процесу, реформування системи охорони здоров'я, дистанційне навчання, євроінтеграція.

The health protection system has been overbearing by the noisy during the crisis situation for the European integration of medical education. It's well-known fact, that it is necessary to cover the basic principles of effective organization and informatization of the initial process, in the introduction of advanced scientific outlets in the practice of teaching by knowledge of the most advanced professional development

Key words: medical education, informatization of the initial process, reform of the health protection system, distance learning, European integration.

Мета вищої медичної освіти – забезпечення високоякісної підготовки студентів, що є важливою складовою реформування галузі охорони здоров'я, оскільки від рівня підготовки майбутніх лікарів залежить якість надання медичної допомоги населенню країни. В умовах сучасного розвитку медичної науки і практики є необхідність вносити корективи в підготовку й підвищення кваліфікації медичних працівників із наближенням їхньої освіти до міжнародних стандартів.

Саме тому якість освіти в ЗВО необхідно покращити шляхом ефективної організації й інформатизації навчального процесу, упровадження передових наукових розробок у практику викладання, забезпеченням високого професіоналізму викладачів, створенням сучасної навчально-методичної бази в усіх освітніх галузях.

Система охорони здоров'я нині перебуває в пошуку шляхів виходу з кризової ситуації й побудови нової моделі, наближеної до європейських стандартів. І цей процес обов'язково потребує зміни парадигми базової середньої й вищої медичної освіти. Міністерством охорони здоров'я в серпні 2014 запропоновано Національну стратегію реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015–2025 роки [1]. Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я (далі Стратегія) є складовою Національного плану дій з реформування, який був проголошений Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015 «Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» та урядом України (програма діяльності Кабінету Міністрів України, схвалена Постановою Верховної ради України від 11 грудня 2014 року № 26-VIII) [3;4;6]. Угода про асоціацію між Україною та ЄС (глава 22) є одним із керівних документів, в якому наголошується на реформуванні медичної галузі відповідно до Європейського плану дій.

Стосовно вищої медичної освіти медична реформа полягає в реструктуруванні якісних змін у системі підготовки медичних кадрів шляхом підвищення кваліфікації персоналу й професійного розвитку. Відбувається реалізація загального плану реформ у напрямі відповідності європейським стандартам системи до- і післядипломної освіти лікарів. В українській системі охорони здоров'я необхідно встановити чіткі межі між отриманням диплома і структурою кадрів, яка може бути створена на основі надання послуг, в якому вирішальне значення матимуть доступне фінансування, автономія лікарень і конкурентоспроможність кадрів. У зв'язку з прогресивними тенденціями глобалізації європейського і світового освітнього простору вища медична школа вже модернізується в рамках підписання Україною Болонської декларації. Провідна мета реформування вищої медичної освіти – генерація нових медичних кадрів за рахунок упровадження в освітньо-інтеграційний процес європейських освітніх і медичних стандартів та підвищення інтелектуального, науково-освітнього, професійно-орієнтованого рівня майбутніх лікарів, забезпечення їх сучасними, більш ефективними інноваційними й інформаційними медичними технологіями. Позитивним упровадженням є позиція про зарахування до навчального закладу на загальних критеріях вступу: зовнішнє незалежне оцінювання з відповідними гарантіями прозорості, справедливості й неупередженості.

Управлінням, які працюють у сфері охорони здоров'я, запропоновано окремі магістерські програми в університетах і курси підвищення кваліфікації, їм забезпечено доступ до дистанційного навчання, яке набирає популярності в країнах ЄС. На етапі підготовки майбутніх лікарів на рівні міжнародних вимог одним із найважливіших стратегічних завдань вищої освіти України є забезпечення якості медичної вищої освіти, що відповідає міжнародним стандартам [5]. Ідея реформування медичної вищої освіти полягає в адаптації національної системи вищої освіти до європейських стандартів. Метою реформування вищої освіти стало створення уніфікованих критеріїв і методологій та систем контролю, а також взаємовизнання дипломів про вищу освіту, сприяння мобільності студентів.

Одним з інструментів реалізації цілей євроінтеграції медичної освіти стало запровадження в навчальний процес європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), яка допомагає ЗВО досягти забезпечення якості медичної освіти у світлі реформування нової системи охорони здоров'я України.

Інноваційні технології навчання в медичних ЗВО полягають у суттєвому переформуванні організації навчального процесу.

Базовими положеннями ЄКТС є запровадження стандартів, рекомендацій і основних інструментів мобільності студентів і викладачів до ЗВО Європи [2]. Відповідно до вимог ЄКТС ключовими документами для вищих навчальних закладів є наявність «Каталогу курсів», "Аплікаційної форми студента", "Угоди про навчання", "Угоди про практичну підготовку та зобов'язання про якість", "Академічної довідки", "Додатку до диплома європейського зраз-

ка". Для університетів ЄКТС створює прозорість навчальних планів, надає допомогу в узгодженні програм навчання мобільним здобувачам вищої освіти, відображає результати навантаження й навчання, разом із цим забезпечує автономію вишам і відповідальність за якість навчання здобувача вищої освіти. Перевагами ЄКТС визнано підвищення мотивації здобувачів вищої освіти до навчання, упровадження гнучкої 7-бальної об'єктивнішої рейтингової шкали ECTS, значну активізацію й оновлення методично-навчального забезпечення, у тому числі й оновлення сайтів університету, що дає змогу здобувачам вищої освіти застосовувати інноваційне дистанційне навчання й значно активізувати самостійну роботу.

Таким чином, нова концепція реформування вищої медичної школи України полягає в запровадженні різних форм організації навчального процесу. Провідна мета впровадження європейських стандартів ЄКТС – уніфікація й гармонізація національних освітніх систем вищої освіти в країнах Європи з метою підвищення конкурентоспроможності медичних ЗВО.

Список використаної літератури

1. Афанасюк О.І., Денесюк В.І. Національна стратегія побудови внутрішньої медицини на період 2015-2025 років <https://www.vnmu.edu.ua/downloads/news/tezy.pdf>.
2. Бахнівський В.С., Шушковська Ю.Ю. Міждисциплінарний взаємозв'язок у викладанні організації охорони здоров'я та внутрішньої медицини як компонент реалізації Національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні. <https://www.vnmu.edu.ua/downloads/news/tezy.pdf>.
3. Мороз В.М., Гумінський Ю. Й., Фоміна Л.В., Полєся Т.Л. Проблеми та перспективи вищої медичної освіти у реалізації Національної стратегії реформування системи охорони здоров'я України <https://www.vnmu.edu.ua/downloads/news/tezy.pdf>.
4. Офіційний веб-портал Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>.
5. Офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>.
6. Сайт Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я <http://komzdrav.rada.gov.ua>.

ВИКОРИСТАННЯ СТАНДАРТИЗОВАНИХ ЧЕК-ЛИСТІВ НА ОБ'ЄКТИВНОМУ СТРУКТУРОВАНОМУ ПРАКТИЧНОМУ ІСПИТІ

М'якінькова Л.О., Торонченко О.М.

Полтавський державний медичний університет

Для проведення об'єктивного структурованого практичного іспиту в умовах Covid-19 із обмеженням соціальних контактів пропонується застосування чек-листів із завданнями на основі клінічних алгоритмів, що дає можливість стандартизовано оцінити професійні компетенції здобувача.

Ключові слова: об'єктивний структурований практичний іспит, клінічний алгоритм, чек-лист, компетенції, здобувач.

To conduct an objective structured clinical examination in Covid-19 with limited social contacts, usage of checklists with tasks based on clinical algorithms is proposed which allows a standardized assessment of the professional competencies of the students.

Key words: objective structured clinical examination, clinical algorithm, checklist, competencies, students.

Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина», галузі знань 22 Охорона здоров'я, яка була розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту», проєкту Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» і затверджена згідно з Постановою Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ від 12.06.2019 № 509, від 25.06.2020 № 519, Постановою Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 334 «Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів освітнього ступеня магістра за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я», є нормативним документом, в якому визначено профіль освітньо-професійної програми, перелік компонентів програми та їхню логічну послідовність, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми і форму атестації здобувачів вищої освіти [3].

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності охоплюють поточний, проміжний і підсумковий контроль знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль і державну атестацію здобувачів.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит проводиться відповідно до Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів освітнього ступеня магістра за спеціальностями галузі знань «Охорона здоров'я» і складається з таких компонентів: інтегрований тестовий іспит «КРОК»; іспит з англійської мови професійного спрямування; об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит, який оцінює готовність випускника до провадження професійної діяльності відповідно до вимог стандарту вищої освіти шляхом демонстрування практичних (клінічних) компонентів професійної компетентності на реальному об'єкті або на моделі та проводить-ся екзаменаційною комісією закладу вищої освіти [3].

Таким чином, оцінка відповідності якості підготовки здобувачів вищої освіти стандартам за тестовим іспитом «КРОК» та іспиту з англійської мови покладається на Державні установи при Міністерстві охорони здоров'я, у той час як готовність здобувача вищої медичної освіти до практичної роботи покладається безпосередньо на навчальний заклад, що надавав освітні послуги здобувачеві, шляхом розробки й упровадження об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту (ОСП(К)). ОСП(К) став домінуючим, але проблемним інструментом оцінки